

manželského společenství neměla důvodů a že proto nemá nároku na výživné, žalovaný za řízení před soudem prvé stolice ani netvrdil, a neměly proto nižší soudy příčiny, aby tuto otázku vzaly na přetřes.

Nebylo-li ani tvrzeno ani dokázáno, že manželce ve smyslu rozhodnutí č. 10663 a č. 12033 Sb. n. s. nepřísluší nárok na výživné, poněvadž opustila svémocně společnou domácnost a zavinila faktické zrušení manželského společenství, platí zásada, že manžel je za trvání manželského svazku povinen poskytovat manželce slušnou výživu, dokud nebyl této povinnosti zproštěn soudcovským výrokem nebo důsledkem takového výroku. Platí-li tato zásada v poměru mezi manžely samými, musí tím více platiti pro osobu třetí, jež učinila náklad, který podle zákona měl učiniti manžel (§ 1042 obč. zák.). Byl proto obnoven rozsudek prvního soudu.

Čís. 16827.

Soukromí zaměstnanci (zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.).

Nárok na peněžitou náhradu za nevyužití placené dovolené (§ 27, odst. 1, uved. zák.) přísluší zaměstnanci jen tehdy, dal-li v příslušném kalendářním roce vůči zaměstnavateli zřetelně najevo, že trvá na dovolené, a neužil-li jí na zaměstnavatelovu žádost. Jak žádost zaměstnancova, tak žádost zaměstnavatelova mohou býti vyjádřeny i jednáním konkludentním (§ 863 obč. zák.). Stačí i to, že podle organizace podniku nebylo pomýšleno na zastoupení zaměstnancovo náhradníkem, takže zaměstnanec nebyl postradatelný, a zaměstnavatel, ač mu to bylo známo, se nepostaral v té příčině o potřebná opatření, když mu zaměstnanec dal najevo, že chce nastoupiti dovolenou.

(Rozh. ze dne 24. března 1938, Rv I 198/38.)

Srov. rozh. č. 9434, 3341 Sb. n. s.

Žalobce, který byl u žalované firmy zaměstnán jako vedoucí ředitel, se na žalované domáhá zaplacení peněžité náhrady za nevyužitou dovolenou. Nižší soudy zamítly žalobu.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu, aby o odvolání dále jednal a znovu rozhodl, a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Podle § 27 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. pozbývá zaměstnanec práva na dovolenou, jestliže nevyužil dovolené v příslušném kalendářním roce nebo před skončením pracovního poměru, avšak náhrada v penězích přísluší mu jen tehdy, nevyužil-li dovolené na žádost zaměstnavatele. Nejde tu — jak z materialíí je zřejmé — o zcela nové ustanovení, nýbrž v pod-

statě jen o přesnější stylisaci dosavadního § 17 zák. č. 20/1910 ř. z. ve smyslu jeho výkladu ustálenou judikaturou nejvyššího soudu (srov. 9434, 3341 Sb. n. s.).

Náhradní nárok v penězích přísluší tedy zaměstnanci, když v příslušném kalendářním roku zřetelně projevoval zaměstnavateli, že trvá na dovolené, avšak neužil dovolené na žádost zaměstnavatelovu, která rovněž může býti vyjádřena nejen výslovně, ale i konkludentně (§ 863 obč. zák.), a stačí i to, že podle organizace podniku nebylo pomýšleno na zastoupení zaměstnancovo jiným náhradníkem, takže zaměstnanec není nepostradatelný, že to bylo známo zaměstnavateli, avšak přes to neučinil potřebná opatření, ač mu byla zaměstnancem projevována vůle, že chce nastoupiti dovolenou.

Žalobce vytýkal v řízení nižších stolic, že organizační poměry v podniku žalované firmy nedovolovaly a přímo mu znemožňovaly, aby jako jediný vrchní ředitel v letech 1933 a 1934 nastoupil dovolenou, že o tom uvědomil jednatele Františka L., upozorniv ho, že by šel rád na dovolenou, že však tak nemůže učiniti pro svoji nepostradatelnost, což L. vzal na vědomí, avšak neučinil nápravy, a žalobce zdůraznil ještě, že »žádal« dovolenou, jež mu však nemohla býti dána z důvodů technických.

Čís. 16828.

Zemědělské vyrovnací řízení (vlád. nař. č. 76/1936 Sb. z. a n. v novém znění).

I. Zastavil-li soud první stolice vyrovnací řízení z důvodu § 65 č. 1 vyr. ř., kdežto rekursní soud je zastavil z důvodu § 65 č. 5 vyr. ř., jde o podstatnou změnu usnesení soudu první stolice, a nikoli o potvrzující usnesení soudu druhé stolice ve smyslu § 528, odst. 1, c. ř. s. v novém znění.

II. Předchozí zahájení zemědělského vyrovnacího řízení je podle § 6, odst. 1, vládn. nař. č. 76/1936 Sb. z. a n. překážkou zahájení nového zemědělského vyrovnacího řízení jen tehdy, bylo-li ono předešlé řízení zahájeno v posledních šesti měsících.

(Rozh. ze dne 24. března 1938, R II 105/38.)

Soud první stolice zastavil zemědělské vyrovnací řízení, zahájené na návrh vyrovnacího dlužníka Matěje K., zemědělce v R., a to proto, že věřitelé vyrovnání nepřijali (§ 65 č. 1 vyr. ř.). Rekursní soud vyhověl rekursu věřitelky Ž. záložny v Ú. a napadené usnesení změnil tak, že zemědělské vyrovnací řízení Matěje K. zastavil podle § 65 č. 5 vyr. ř. a § 3 vládn. nař. č. 76/1936 Sb. z. a n. Důvody: Stěžovatelka, která jest věřitelkou vyrovnacího dlužníka, oprávněnou k hlasování, jehož se také zúčastnila, tvrdí, že je dotčena usnesením o zastavení zemědělského vyrovnacího řízení, pokud se stalo z důvodu